

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás – magyar nyelven Tanácsadó szakpszichológus, kód: 263402 Nevelési-, iskolai- és karrier tanácsadó szakpszichológus, kód: 263407 Iskolapszichológus, kód: 263414

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Tanulási zavaros gyermekek kognitív fejlesztése						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					98
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					41
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					27
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					27
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	98				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, tábla, számítógép, vetítő, internet-kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, tábla, számítógép, vetítő, internet-kapcsolat

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A tanulási zavarok és kognitív fejlesztés témakörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés</p> <p>C3. A tanulás és kognitív fejlődés terén előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése</p> <p>C5. A tanulási zavarok felismerése, prevenciós és terápiás programok megtervezése és kivitelezése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>☐ A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>☐ Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban</p> <p>☐ A szakmai kompetenciák megfeleltetése a társas környezet dinamikájának Hatékony tanulási technikák alkalmazása a szakmai továbbképzésben és az élethosszig tartó tanulás megvalósításában</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>1. A tanulási zavarok kutatására vonatkozó alapfogalmak, elvek és módszerek ismerete, megértése és helyes alkalmazása</p> <p>2. A tanulási zavarok jelenségkörének magyarázata és értelmezése</p> <p>3. A tanulási zavarokhoz kapcsolódó problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása</p> <p>4. Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, erősségeinek és korlátainak értékelésére</p> <p>5. Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1. A tanulási zavarok fogalmának, elméleteinek megfelelő használata. A prevencióra és korrekcióra vonatkozó módszerek helyes értelmezése és alkalmazása</p> <p>C.1.2. A tanulási zavarok magyarázata és értelmezése az elméletek tükrében</p> <p>C.3.1. Az információk minőségének értékelése a kontextus függvényében</p> <p>C.3.2. A tények és elméletek magyarázata és értelmezése</p> <p>C.3.3. Problémahelyzetek megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>C.3.4. Érvelés, az érvek validitásának felbecslése</p> <p>C.3.5. Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>C.5.3. Beavatkozási stratégia/stratégiák kidolgozása a tanulási zavaros személyek problémáinak megoldása érdekében</p> <p>C.5.4. A beavatkozási terv minőségének értékelése</p> <p>C.5.5. A kliens sajátos igényeihez alkalmazkodó beavatkozási terv kivitelezése az egyén/csoport/szervezet szintjén, valamint a beavatkozás folyamatos nyomon követése és hatásának felmérése</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tanulási zavaros gyermekek kognitív sajátosságai	Előadás Vita, power pontos bemutató	
A tanulási zavarok modern elméletei	Magyarázat, vita	
A tanulási zavaros gyermekek kognitív képességeinek a felmérése	Kérdve kifejtés	
Szenzoros integráció a gyakorlatban	Előadás, bemutatás	
Egy kognitív fejlesztő program összeállításának szempontrendszere	Előadás, bemutatás	
Taktilis észlelés fejlesztése	Audiovizuális módszerek, vita, power pontos bemutató	
Testséma fejlesztése	Előadás, bemutatás	
Téri orientáció fejlesztése	Kooperatív módszerek	
Vizuális észlelés fejlesztése	Ötletbörze, vita	
Auditív észlelés fejlesztése	Esetelemzés, vita	
Vizuális emlékezet fejlesztése	Kiscsoportos beszélgetés, Modellézés	
Auditív emlékezet fejlesztése	Bemutatás, modellezés	
Intermodális kódolás fejlesztése	Érvelés, ellentétes nézetek Ütköztetése	
Szerialitás fejlesztése	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	

Kötelező könyvészet

- Desoete, A., Praet, M., Titeca, D., Ceulemans, A. (2013). Cognitive phenotype of mathematical learning disabilities: What can we learn from siblings? *Research in Developmental Disabilities*, 34, 404–412.
- Papadopoulos, T., Parrila, R. K., Kirby, J. R. (2015). *Cognition, Intelligence, and Achievement*, Academic press, UK, USA
- Cirino, P. T., Fuchs, L. S., Elias, J. T., Powell, S. R., Schumacher, R. F. (2015). Cognitive and Mathematical Profiles for Different Forms of Learning Difficulties. *Journal of Learning Disabilities*, 48/2, 156-175.
- Macdonald, K., Milne, N., & Orr, R. (2018). Relationships between Motor Proficiency and Academic Performance in Mathematics and Reading in School-Aged Children and Adolescents : A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(1603), 1-28. doi:10.3390/ijerph15081603
- Miciak, J., Cirino, P., Ahmed, Y., Reid, E., & Vaughn, S. (2019). Executive Functions and Response to Intervention : Identification of Students Struggling With Reading Comprehension. *Learning Disability Quarterly*, 42(1), 17-31. doi:10.1177/0731948717749935
- Miciak, J., Fletcher, J. M., Stuebing, K. K., Vaughn, Sh., Tolar, T. D. (2014). Patterns of Cognitive Strengths and Weaknesses: Identification Rates, Agreement, and Validity for Learning Disabilities Identification. *School Psychology Quarterly*, 29/1, 21–37.

Ajánlott könyvészet

- Auberg, F, Ronald, K (2003). *Therapist's guide to learning and attention disorders*. Academic Press, Boston
- Dékány J (1999) *Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához*. BGGyTF, Budapest
- Fernandes, A (2005). *Learning by doing* The World Bank, Washington USA
- García, P., & Lind, P. (2018). *Reading Achievement and Motivation in Boys and Girls* . Springer. doi:10.1007/978-3-319-75948-7

Georgiou, G., Hirvonen, R., Manolitsis, G., & Nurmi, J. (2017). Cross-lagged relations between teacher and parent ratings of children's task avoidance and different literacy skills. *British Journal of Educational Psychology*, 87(3), 438–455. doi:10.1111/bjep.12158

Meixner I. (2000). *A dyslexia prevenció, reedukáció módszere* BGGyTF, Budapest

Porkolábné Balogh K (1992). *Kudarc nélkül az iskolában*. Alex- Typo, Budapest

Soemer, A., & Schiefele, U. (2018). Learning and Individual Differences Reading amount as a mediator between intrinsic reading motivation and reading comprehension in the early elementary grades. *Learning and Individual Differences*, 67, 1-11. doi:10.1016/j.lindif.2018.06.006

Torda Á. (szerk.) (1992). *Szemelvények a tanulási zavarok köréből*. Tankönyvkiadó, Budapest

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tanulási zavarok differenciáldiagnosztikája	Beszélgetés	
A tanulási zavarok elméleteinek összehasonlító elemzése	Bemutatás	
A tanulási zavarok felmérésének eszközei	Bemutatás	
Kognitív fejlesztő-program elemzése	Esetelemzés	
Taktilis észlelés és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, kiscsoportos Beszélgetés	
Testséma és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Vizuális észlelés és tanulási teljesítmény	kiscsoportos beszélgetés	
Auditív észlelés és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, kiscsoportos Beszélgetés	
Kognitív fejlesztő-program kidolgozása	csoportmunka	
Vizuális emlékezet és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Auditív emlékezet és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Intermodális kódolás és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Szerialitás és tanulási teljesítmény	Beszélgetés, ötletbörze	
Kognitív fejlesztő-program elemzése	Audio-vizuális módszerek	

Kötelező könyvészet

Morgan, P. (2017). *Child Protection and Parents with Learning Disability*. London: Jessica Kingsley Publishers.

Morken, F., & Helland, T. (2013). Writing in dyslexia: Product and process. *Dyslexia*, 19(3), 131–148. doi:10.1002/dys.1455

Protopapas, A., Altani, A., Georgiou, G. K. (2013). Development of serial processing in reading and rapid naming. *Journal of Experimental Child Psychology*, 116, 914–929.

Ralph, B. C. W., Seli, P., Cheng, V. O. Y., Solman, G. J. F., Smilek, D. (2014). Running the figure to the ground: Figure-ground segmentation during visual search. *Vision Research*, 97, 65–73.

Silva, R., Gerth, S., Clahsen, H. (2013). Morphological constraints in children's spoken language comprehension: A visual world study of plurals inside compounds in English. *Cognition*, 129, 457–469.

van den Boer, M., van Bergen, E., de Jong, P. F. (2014). Underlying skills of oral and silent reading. *Journal of Experimental Child Psychology*, 128 138–151.

Ajánlott könyvészet

Bernice, W. (2004). *Learning about learning disabilities*. Academic Press, Boston

Biró Antalné (szerk.) (1994). *A pszichológiától a pedagógiáig*. Alex Typo, Budapest

Blachman, B. (1997). *Foundations of reading acquisition and dyslexia*. Lawrence Erlbaum Associates

Fernandes, A (2005). *Learning by doing* The World Bank, Washington USA

Franz S. (1998). *A hiperaktív gyermek*. Trivium Kiadó, Budapest

Gósy M (1998). *A beszédészlelési és beszédmegértési folyamat zavarai és terápiája*, BGGyTF, Budapest

Huba J. *Pszichomotoros fejlesztés a gyógypedagógiában* (kézirat) BGGyTF, NP, Budapest
 Kocsis L.-né, Rosta K. (1993). *Ez volnék én?* Logopédiai kiadó, Budapest
 Mesterházi Zs. (1995). *Diszkalkuliáról pedagógusoknak*. BGGyTF, Budapest
 Nagyné dr. Réz I (1996). *Téri tájékozódás*. BGGyTF, Budapest
 Neuhaus Cordula (1999). *Hiper és hipoaktivitás, figyelemzavar*. Kairos kiadó, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően
 A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
 A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	vizsga		50%
10.5 Szeminárium / Labor	portfólió	Leadási határidők betartásával	50%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet.

Az oktatás formája: az előadások 50%-a és a szemináriumok 15%-a online szinkron formában valósul meg.

A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma
2022. április 15.

Előadás felelőse
dr. Orbán Réka, adjunktus

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

2022.10.03

Intézetigazgató
dr. Kotta Ibolya, adjunktus

